

VAJNAI

POSTANOWIENIE TRYBUNAŁU (czwarta izba)

z dnia 6 października 2005 r. *

W sprawie C-328/04

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 234 WE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Fővárosi Bíróság (Węgry) postanowieniem z dnia 24 czerwca 2004 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 28 lipca 2004 r., w postępowaniu karnym przeciwko:

Attili Vajnai

TRYBUNAŁ (czwarta izba),

w składzie: K. Lenaerts, prezes izby, K. Schiemann (sprawozdawca) i E. Juhász, sędziowie,

rzecznik generalny: C. Stix-Hackl,
sekretarz: R. Grass,

po wysłuchaniu rzecznika generalnego,

* Język postępowania: węgierski.

wydaje następujące

Postanowienie

- 1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni zasady niedyskryminacji jako podstawowej zasady prawa wspólnotowego.
- 2 Wniosek ten został złożony w ramach postępowania karnego wszczętego przeciwko A. Vajnai w związku z naruszeniem art. 269/B Büntető Törvénykönyv (węgierskiego kodeksu karnego), który zakazuje publicznego używania „symboli totalitaryzmu”.

Ramy prawne

- 3 Artykuł 269/B węgierskiego kodeksu karnego, zatytułowany „Używanie symboli totalitaryzmu”, stanowi:

„1) Kto:

a) rozpowszechnia,

b) publicznie używa,

c) wystawia na widok publiczny,

swastykę, insygnia SS, symbol Strzałokrzyżowców, sierp i młot, czerwoną gwiazdę pięcioramienną lub symbol je zawierający, jeśli nie zostały spełnione znamiona cięższego przestępstwa, popełnia występki i podlega karze grzywny.

- 2) Nie podlega karze, kto popełnia czyn wskazany w ust. 1 w celu związanym z rozpowszechnianiem wiedzy, edukacją, nauką, sztuką albo informowaniem o wydarzeniach historycznych lub aktualnych.
- 3) Przepisy ust. 1 i 2 nie znajdują zastosowania do oficjalnych, aktualnych symboli państwowych”.

Postępowanie przed sądem krajowym i pytanie prejudycjalne

- 4 Z postanowienia sądu odsyłającego wynika, że przeciwko A. Vajnai, wiceprzewodniczącemu partii robotniczej Węgier, zostało wszczęte postępowanie karne w związku z tym, że w trakcie manifestacji zorganizowanej w Budapeszcie w dniu 21 lutego 2003 r. publicznie nosił na ubraniu czerwoną gwiazdę pięcioramienną z kartonu o średnicy 5 cm. Policjant chroniący porządek wezwał zainteresowanego do odpięcia tego emblematu. Zainteresowany zgodził się to uczynić.
- 5 Na mocy wyroku z dnia 11 marca 2004 r. Pesti Központi Kerületi Bíróság (sąd okręgu Pest) uznał A. Vajnai winnym czynu polegającego na używaniu „symbolu totalitaryzmu”, co stanowiło naruszenie art. 269/B ust. 1 lit. b) węgierskiego kodeksu karnego. Sąd ten warunkowo zawiesił karę na okres roku i orzekł przepadek wskazanego emblematu.

- 6 A. Vajnai odwołał się od tego orzeczenia do sądu odsyłającego.
- 7 W postanowieniu odsyłającym Fővárosi Bíróság (sąd w Budapeszcie) wskazał, że w wielu państwach członkowskich, na przykład w Republice Włoskiej, czerwona gwiazda lub sierp i młot są symbolami partii lewicowych. Zdaniem tego sądu, z powyższego wynika, że członkowie włoskich organizacji lewicowych mogą publicznie prezentować symbole ruchu robotniczego bez jakiegokolwiek zakazu w tym zakresie, podczas gdy węgierski kodeks karny zabrania używania takich symboli. W związku z tym powstaje pytanie, czy przepis, który zabrania w jednym Państwie Członkowskim używania symboli międzynarodowego ruchu robotniczego pod groźbą sankcji karnych, podczas gdy na terytorium innego Państwa Członkowskiego ukazywanie tych samych symboli nie wiąże się z żadną sankcją, ma charakter dyskryminujący.
- 8 W tych okolicznościach Fővárosi Bíróság postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującym pytaniem prejudycjalnym:

„Czy art. 269/B ust. 1 węgierskiego kodeksu karnego, na mocy którego popełnia występki (lżejszej wagi), jeśli nie zostały spełnione znamiona cięższego przestępstwa, kto publicznie używa lub wystawia na widok publiczny symbol składający się z czerwonej gwiazdy pięcioramiennej, pozostaje w zgodzie z podstawową w prawie wspólnotowym zasadą niedyskryminacji? Czy art. 6 Traktatu o Unii Europejskiej, zgodnie z którym Unia opiera się na zasadach wolności, demokracji, poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności oraz przepisy dyrektywy 2000/43/WE, która również odwołuje się do podstawowych wolności lub postanowienia art. 10, 11 i 12 Karty praw podstawowych umożliwiają osobie, która chce wyrazić swe polityczne przekonania za pomocą symboli, które je reprezentują, dokonanie tego w każdym państwie członkowskim?”

W przedmiocie właściwości Trybunału

- 9 Rządy węgierski i niderlandzki oraz Komisja, które przedstawiły uwagi na piśmie, wyrażają wątpliwość co do właściwości Trybunału w zakresie udzielenia odpowiedzi na pytanie prejudycjalne.
- 10 W celu stwierdzenia, czy Trybunał jest właściwy, należy zbadać przedmiot przedstawionego pytania.
- 11 W pytaniu tym sąd krajowy zmierza w istocie do ustalenia, czy zasada niedyskryminacji, art. 6 UE, przepisy dyrektywy Rady 2000/43/WE z dnia 29 czerwca 2000 r. wprowadzającej w życie zasadę równego traktowania osób bez względu na pochodzenie rasowe lub etniczne (Dz.U. L 180, str. 22) lub art. 10, 11 i 12 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej proklamowanej w Nicei w dniu 7 grudnia 2000 r. (Dz.U. C 364, str. 1) stoją na przeszkodzie przepisowi prawa krajowego, takiemu jak art. 269/B węgierskiego kodeksu karnego, który zakazuje publicznego prezentowania symboli stanowiących przedmiot postępowania przed sądem odsyłającym.
- 12 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem, jeżeli przepisy krajowe wchodzą w zakres stosowania prawa wspólnotowego, Trybunał, do którego zwrócono się z pytaniem prejudycjalnym, powinien przedstawić wszystkie elementy interpretacji konieczne dla dokonania przez sąd krajowy oceny zgodności tych przepisów z prawami podstawowymi, których poszanowanie zapewnia (zob. wyrok z dnia 29 maja 1997 r. w sprawie C-299/95 Kremzow, Rec. str. I-2629, pkt 15).
- 13 Jednakże Trybunał nie jest właściwy w zakresie przepisów, które nie mieszczą się w ramach prawa wspólnotowego i wówczas, gdy przedmiot sporu nie ma żadnego związku z jakąkolwiek sytuacją przewidzianą w przepisach Traktatu (zob. ww. wyrok w sprawie Kremzow, pkt 15 i 16).

- 14 Należy stwierdzić, że przypadek A. Vajnai nie ma żadnego związku z jakąkolwiek sytuacją objętą postanowieniami Traktatu i że przepisy węgierskie mające zastosowanie w postępowaniu przed sądem odsyłającym nie wchodzą w zakres prawa wspólnotowego.
- 15 W tych okolicznościach należy stwierdzić, na podstawie art. 92 ust. 1 regulaminu, że Trybunał jest oczywiście niewłaściwy do udzielenia odpowiedzi na pytanie przedstawione przez Fővárosi Bíróság.

W przedmiocie kosztów

- 16 Dla stron postępowania przed sądem krajowym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed tym sądem; do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż poniesione przez strony postępowania przed sądem krajowym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (czwarta izba) postanawia:

Trybunał Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich jest oczywiście niewłaściwy do udzielenia odpowiedzi na pytanie przedstawione przez Fővárosi Bíróság (Węgry) postanowieniem z dnia 24 czerwca 2004 r.

Podpisy